Hjerneblødning – insidens og langtidsoppfølging

Ved langtidsoppfølging etter hjerneblødning har en stor andel av dem som lever et godt funksjonsnivå.

Dødeligheten er høy i akutfasen etter en hjerneblødning. Det er begrenset kunnskap om insidensen av hjerneblødning i Skandinavia, og vi vet lite om funksjonen til dem som overlever en slik hendelse.

Jeg har i min avhandling undersøkt alle pasienter som var innlagt med hjerneblødning ved Sørlandet sykehus Kristiansand i perioden 2005–09. Aldersjustert insidens var på samme nivå som i nyere europeiske undersøkelser. Andelen pasienter som brukte warfarin da de fikk hjerneblødning (27 %) var høyere enn i mange andre studier. Dette gjenspeiler trolig at warfarinbehandling av eldre med atrieflimmer er godt implementert i regionen.

Dødeligheten i akutfasen på 30 dager var høy (37 %), som i tidligere studier. Etter en median oppfølgingstid på 3,8 år gjorde vi en

detaljert etterundersøkelse av dem som fortsatt levde. Flertallet bodde da hjemme. To av tre trengte ikke hjelp i dagliglivets aktiviteter. Kognitiv svikt var forbundet med lobære blødninger. Leukoaraiose (kroniske iskemiske forandringer på CT) var forbundet med økt dødelighet både i akutfasen og på lang sikt, og med redusert funksjonsnivå hos de overlevende.

Studien har gitt ny kunnskap om forekomst av og prognose ved hjerneblødning. Vi har fått ny kunnskap om hjerneblødning i forbindelse med warfarinbruk og om den prognostiske betydningen av leukoaraiose for dødeligheten og for funksjonsnivået på lang sikt hos dem som overlever akutfasen.

Arnstein Tveiten
arnstein.tveiten@sshf.no

Arnstein Tveiten.
Foto: Irene Svozilik

Disputas

Arnstein Tveiten disputerte 11.10. 2013 for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen. tittelen på avhandlingen er *Intracerebral hemorrhage in southern Norway – a study of incidence and outcome*.

Veksthormon til voksne

Veksthormon gitt som daglig injeksjon til voksne pasienter med hypofysesvikt har gunstige effekter, mens nytten av slik behandling hos voksne med Prader-Willis syndrom er begrenset.

Pasienter med hypofysesvikt har økt sykkelighet og dødelighet. Daglig selvinjeksjon med veksthormon kan bedre leveutsiktene. Barn med Prader-Willis syndrom behandles med veksthormon for lengdevekst, men effektene av behandling med veksthormon hos voksne med syndromet er lite undersøkt.

I mitt doktorgradsarbeid har jeg vist at individuelt tilpasset behandling med veksthormon, med doser justert etter effekt på insulinliknede vekstfaktor 1, over år har gunstige effekter hos pasienter med hypofysesvikt oppstått i voksen alder. De fikk bedre livskvalitet, redusert fettmasse og økt fettfri masse, bedre lipidprofil og økning i beintetthet. Beintetthetsøkning så ut til å være avhengig av adekvate nivåer av kjønns hormoner. Effek-

tene av langtidsbehandling med veksthormon hos voksne pasienter med Prader-Willis syndrom var begrenset til en liten endring i pasientenes kroppssammensetning. I begge pasientgruppene hadde behandlingen en liten, men negativ effekt på glukosestoffskiftet.

Våre studier bekrefter at individuelt tilpasset veksthormonbehandling av voksne pasienter med hypofysesvikt har flere gunstige effekter. Nytten av slik behandling hos voksne pasienter med Prader-Willis syndrom er begrenset og må veies opp mot risikoen for en negativ påvirkning på blodsukernivået.

Anders Palmstrøm Jørgensen
andjoe@ous-hf.no

Anders Palmstrøm
Jørgensen. Foto:
Cristina Olarescu

Disputas

Anders Palmstrøm Jørgensen disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 28.11. 2013. Tittelen på avhandlingen er *Growth hormone therapy in adult onset growth hormone deficiency and Prader-Willi Syndrome*.